

Kampeervakantie Tiszagyenda, Hongarije

11 t/m 24 september 2021

Deelnemers

- Jacques Bogaarts
- Wim van der Boon
- Walter Broekema
- Sicco Ens
- Inge van Iterson
- Bert van Jaarsveld
- Ruud Kuipers
- Carla Kuit
- Jan Marbus
- Ingrid Martin
- Ron Mes
- Ellen Pont
- Marianne van Velden

Lijst van excursies

1. Omgeving Szolnok / Hortobagy-Halasto
2. Tiszagyenda
3. Rondrit met gids Arpad
4. Rond de camping Pusza Eldorado
5. Hortobagy Nemzeti Park
6. Buck-gebergte
7. Hortobagy – Halasto
8. “het eikenbos” met de fiets over de dijk
9. “het heideveld” bij Pusza Eldorado
10. Fietstocht langs dode arm Tisza-rivier
11. Kleine Hortobagy
12. Tisza
13. Tisza “Koros Moros”
14. Kleine Hortobagy

Voorwoord van de voorzitter, Ingrid Martin

Een nieuw initiatief was de kampeervakantie naar Tiszagyenda, Hongarije, van 11 september tot 25 september 2021. Wij verbleven daar op Camping Puszta Eldorado, gelegen bij het dorpje Tiszagyenda. De camping wordt beheert door Sjors en Hellen Streur, Nederlandse eigenaren met veel oog voor de natuur. Op de camping is door hen een vogelkijkhutje gemaakt en een hut om vanuit te fotograferen en er hangen overal drink- en voederbakjes zodat de vogels direct zichtbaar voor de gasten aanwezig zijn. Op de dag van aankomst zagen we dan ook al, onder het genot van een kopje koffie, de syrische bonte specht, de draaihals en heel veel puttertjes op de camping.

Wij waren met 13 mensen, waarvan er velen met het openbaar vervoer kwamen (goed bereikbaar) gezien de grote reisafstand en de goede en goed betaalbare overnachtingsmogelijkheden in huisjes en BenB's op het campingterrein. Hellen kookte iedere avond goede en eveneens goed betaalbare maaltijden voor wie dat wilde. Velen maakten daar gebruik van en anderen kookten zelf bij hun tent of huisje. Voor de avondbijeenkomsten konden wij ook gebruik maken van de grote ruimte onder het afdak waar tafels en stoelen stonden en voor iedereen plek was in de buitenlucht. Het was de eerste week vrij warm weer, daarna koelde het even flink af, maar gedurende hele vakantie viel er geen spatje regen.

De hele zomer bleek het al erg droog geweest te zijn waardoor de puszta rond Hortobagy voor een groot deel kurkdroog was, ook de zg. natte puszta. Zoals in de Crossbill Guides "Hortobagy and Tisza River Floodplain" te lezen valt, is het gebied rond de Hortobagy en het stroomgebied van de Tisza rivier, sterk wisselend afhankelijk van droge en natte periodes. Wij troffen dus een lange droge periode, waarbij gezien het tijdstip van de vakantie, de meeste zangvogels al vertrokken waren. Wij konden nog wel de wand met nesten van de bijeneters vlakbij de camping zien, maar de vogels waren helaas al gevlogen. Er bleef echter nog genoeg te zien over, waaronder vele zee- en visarenden, ral- en purperreigers, kleinst waterhoen, kwak. En in de tweede week kwamen de kraanvogels aanvliegen. De paarse gloed op de camping en op andere stukken grond was niet van heide maar van de lamsoor! Een bijzondere ervaring, zover van de zee verwijderd. Door de bijzondere grondsoort maakte dat er ook voor de geïnteresseerden in planten en insecten nog veel te zien was.

Een hoogtepunt was de excursie met door ons gehuurde motorbootjes op het grote meer van het Hortobagy Nemzeti Park. Gelukkig hadden wij Sjors bij ons die ons de weg wees door dit grote gebied, waar geen wegwijzer te vinden is. Een excursie naar het Bukk gebergte waar de Hongaarse gids ons vele slaapmuizen liet zien, was ook heel bijzonder.

De reisafstand (min. 70 km enkele reis) naar de Hortobagy over niet al te beste wegen, maakte dat de excursiedagen lang waren, maar in de directe omgeving van de camping zijn ook korter durende excursies geweest die de moeite waard waren. Sjors van de camping wist ons te helpen deze gebieden te vinden. De sfeer onderling was goed te noemen, 's avonds werd er veel informatie uitgewisseld over wat men overdag aangetroffen had. Wie echt wil weten, wat er allemaal te zien en te beleven was, leze de hieronder geschreven excursieverslagen.

Sfeerverslag Ingrid Martin

Zaterdag 11 september

Excursiegebied: omgeving Szolnok

Aantal deelnemers: 3

Excursieduur: ½ dag

Vervoer: auto

Onderwerp: vogels

Route van het kamp naar excursiegebied: 3/4 uur rijden naar een gebied vlakbij Szolnok

Sjors, de campingeigenaar, kreeg van een bevriende vogelaar door dat er ongeveer 150 zwarte ooievaars aan het landen waren bij een natuurgebied vlakbij Szolnok. Hij bood aan drie mensen met zijn auto mee te nemen naar het gebied. De meeste mensen waren hun tent nog aan het opzetten of waren net gearriveerd op de camping, maar drie mensen wilden graag meerijden.

Daar aangekomen stond de bevriende vogelaar ons op te wachten met een schop. Na enige tijd, ondertussen belaagd door de muggen, zagen we inderdaad groepen zwarte ooievaars aankomen vliegen, die uiteindelijk in het meertje landen. In totaal namen we zo'n 100 ooievaars waar.

Als kers op de taart kwam er nog een zeearend vlakbij rondjes vliegen boven het meertje. Verder zagen we nog ralreigers, purperreigers en grote en kleine zilverreigers en een waterral.

Verder steltlopers als witgatje, tureluur, kluut, groenpootruiter. Kortom bij één meertje zoveel moois te zien! Na een uur weer ¾ uur teruggereeden naar de camping, maar de rit was het dubbel en dwars waard.

Beschrijving

Herder camping Pustza Eldorado

Sfeerverslag Marianne van Velden

Zondag 12 september

De eerste officiële excursie, Walter Broekema was excursieleider.

Per auto in een uur naar Halasto, vlakbij Hortobagy, toegangskarten hadden we al, tickets voor de trein van 10 uur gekocht en het treintje bracht ons naar het eindpunt van het gebied met visvijvers. Het leek wel een schoolreisje! Op naar de uitkijktoren, er was heel wat te zien, waterbuffels gingen te water, 2 zee arenden zaten stil aan de waterkant, een prachtig uitzicht!

Een deel van de groep, 12 personen, ging met verrekijkers en telescopen verder langs de verschillende vogelkijkhutten en weer terug naar de trein, een deel liep verder tussen de vijvers door, weer terug naar het startpunt van de trein.

Het was een warme dag, de sfeer was goed, de lucht trilde, het was heerlijk stil en ruim, de eerste ralreiger van nabij gezien en veel dwergaalscholvers.

Gezamenlijk reden we weer terug naar de camping, al waar sommigen iets gingen koken en anderen schoven aan bij de door Hellen bereide maaltijd.

Instappen treintje

Viskweekvijver met dwergaalscholvers

Zuidelijke heidelibel, vrouw

Zuidelijke heidelibel, man

Sfeerverslag Jan Marbus

Maandag 13 september

KNNV kamp Hongarije – Excursie met Hongaarse gids Arpad

Op zoek naar roofvogels

“Vogels kijken is geluk hebben” wordt wel eens beweerd. En al is het nog zulk mooi weer, het blijft afwachten of je de vogels zult zien die je mag verwachten. Na de overtocht over de Tisza bij het dorp Tiszaroff met een speciaal gierpontje, ontmoetten we onze local guide Arpad. Met hem bezochten we eerst enkele visvijvers. Maar omdat er een carbidkanon actief was, zagen we weinig vogels. Wel noteerden we syrische bonte -, groene - en zwarte specht. Tussen de planten stonden stinkende ballote en aardaker. Al zoekend naar (roof-)vogels reden we over de bandijk richting Tamazentmiklos. Op enkele plekken in de berm stonden opvallend bloeiende soorten zoals ridderspoor. Naast de begraafplaats parkeerden we en liepen naar de puszta waar een groep roeken schroefde. In de buurt er van zagen we ook torenvalken en roodpootvalken en later ook een boomvalk. Opvallend was de kurkdroge bodem met duidelijk sporen van een veel nattere situatie. Arpad vertelde dat tientallen jaren terug er zo'n 50 paar griel voorkwam. Nu leeft hier nog 1 paar. De oorzaak ligt in de verarming van flora en fauna vanwege de verdroging, die het gevolg is van menselijk ingrijpen en klimaatverandering.

Uit de verte naderde een kudde runderen , enkele paarden en 3 honden. De boer zat in een pick up en kwam een praatje maken. Daarna zijn we om het bos gelopen waarin enkele nestkasten hingen voor roodpootvalken. Het was ondertussen half een en we zochten een schaduwrijke plek om te lunchen. Even buiten het dorp was een uitkijkpunt over de puszta – geen vogels, geen schaduw- dus iets verder gereden. Over een stoffig karrespoor kwamen we bij een boomgroep met genoeg schaduw . Rondom veel bloeiende lamsoor. Deze lunch eindigde met het fotograferen van de vele vlinders, bidsprinkhaan en neussprinkhaan die hier in meervoud aanwezig waren.

Via dezelfde route gingen we weer op huis aan. Op de bandijk tijdens een stop met zicht op een sakervalknestkast merkte iemand een zachte achterband op. Die moest dus gewisseld worden. Daarna verder over de dijk en langs een paar plasjes. Dat leverde veel dodaars op en tafeleenden. Op de plantenlijst kwam er sikkelkruid bij. Vlak voor het pontje namen we afscheid van Arpad en besloten terug te gaan naar de camping en niet naar de mogelijke zwarte ooievaars bij Szolnok. Na 102 km waren we rond 16 u op Puszta Eldorado.

Pont Tiszaroff

Groep op Puszta

Lunchplek in de schaduw

Sfeerverslag Wim van den Boom

Dinsdag 14 september

8 fiets 4 auto

Vistrap tiszameer, 16 km noord, onderweg

Jonge koekoek en klapekster naast buizerds en torenvalken.

Vistrapglas diverse vissen; wo karpers baars blei en snoek

Hier ook draaihals en woudaap door enkele gespot, diverse snack stops met ijsvogel en vliegenvangers waarnemingen, vervolgens naar strand in Abadszalak, heerlijk gezwommen, terugweg ijsje met hongars jongen; 'I am English' genomen.

Onderweg 1 lekke band waarna deze fietser terug gelopen is voordat hij opgehaald werd door Sjors, onze camping man. 37 kilometer over verharde dijken gereden op een prachtige, heerlijke dag

Kunstnesten huis-boerenzwaluw

Waternoot met stekelige noten

Sfeerverslag Ellen Pont

Woensdag 15 september

Biesbosch 2.0 en een topdag, dat is een korte samenvatting van de excursie van woensdag 15 september 2021 in het moerasgebied van het Tisza-meer. Een topdag wat betreft soorten tijdens een mooie zeseneenhalf uur durende boottocht. De Nederlandse Biesbosch is mooi, maar het moerasgebied van het Tisza-meer is nog veel mooier.

We reden in een uur naar Tiszaörvény bij Tiszafüred. Daar huurden we drie bootjes met een benzinemotor, helaas geen fluïstermotor, omdat die niet overweg kan met de enorme waterplantentapijten van waternoot en klein vlotvaren. We voeren over wijde plassen en door smalle vaartjes met veel riet. Er waren veel omgevallen bomen en talloze beversporen.

Deze Biesbosch 2.0 bleek heel vogelrijk met onder andere visarend, zeearend, zwarte ooievaar, koereiger, ralreiger, ijsvogel en witwangstern. De purperreigers vlogen ons om de oren en een kwak bleef netjes voor ons poseren in een boom. Een Pontische meeuw ving voor onze ogen een meerval en schrokte die haastig naar binnen. Een klein waterhoen liep over het waternoottapijt.

De zon brandde flink, maar tussen het riet was de temperatuur goed te doen.

Vaartocht

Varen op het Tiszameer

Klein waterhoen – Tisza Tiszafüred

Sfeerverslag Sicco Ens

Donderdag 16 september

Excursie naar Farm Lator en het Bükk-gebergte

We vertrokken om ongeveer 8 uur van onze camping (Puszta Eldorado) in drie auto's die elk hun eigen route reden en arriveerden allen om en nabij 10 uur in Farm Lator waar Rob (de Jonge) voor de koffie had gezorgd. Hierna vertrokken we voor een wandeling in de omgeving. We liepen door en bos naar een open 'hoog'vlakte en vervolgden door het bos in de richting van Farm Lator. Daar aangekomen werd eerst geluncht. In de kelder van de buren van Rob zagen we veel kleine hoefijzer-vleermuizen. Vervolgens zijn we per auto vertrokken naar een vriend van Rob, Attila, die ons een paar nestkasten met slaapmuizen showde. Hierna zijn we verder gereden naar een plek waar we kans op Siesels hadden, na geruime tijd stil in de dekking bij de sieselplek te hebben gezeten, waarbij de zon zich niet liet zien en de Siesels ook niet, zijn we vertrokken om op tijd op de camping terug te komen.

Oostelijke Resadawitje, vrouw

Wilde ridderspoor, detail

Heemst

Aardakker

Sfeerverslag Jan Marbus

Vrijdag 17 september

Excursie EIKENBOS halverwege Kunhegyes

Om 9 uur vertrokken we met 2 auto's en 7 deelnemers naar het eikenbos langs de grote weg naar Kunhegyes. Bij een eerdere verkenning was al vastgesteld dat het bos erg droog was en dat de bomen niet heel oud waren. Na het parkeren van de auto's op de dijk langs het kanaal liepen we over de onverharde weg langs het bos. Bij een open veld zagen we veel wilde peen bloeien. Het duurde niet lang of we vonden de eerste rups van de koninginpage. Pas veel later vonden we nog andere exemplaren, in totaal 4 stuks. Op dat veld en de akker er naast viel van alles te ontdekken. Zo bloeide er 3uursbloem en fluweelblad. Ook stond er de zijdeplant, die op veel plaatsen in de berm voorkomt, maar nu met vruchten. Op de stekelnootplanten zaten een paar gouden torren. Ook vonden we veel harige rupsen. Obs.id. maakte er late heidespinner van. Een rups met een mooie pijlstaart was iets te jong om zeker op naam te kunnen brengen. Mogelijk was het een windepilstaart vanwege de duidelijke witte zijlijn.

Tijdens de koffiestop zag Sicco een aparte vlinder. Helaas vloog die naar de boomtoppen, maar kwam gelukkig terug. Obs.id. maakte er kleine ijsvogelvlinder van, maar dat was het zeker niet. Op het kamp, bladerend in boeken, kwamen we op lathyruszwever.

De appeltjes, vers geplukt, smaakten goed; net als de perziken en druiven bij de verlaten boerderij. Daar lagen ook veel wijngaardslakken en liepen enkele hagedissen. Een ander open veldje in het bos leverde een flinke groeiplaats op van zijdeplanten met vruchten. Over het zandpad langs de dijk liepen we terug. Dat leverde nog een bruine bidsprinkhaan op. Tegen 13 u. waren we weer op de camping.

Knoopkruidparelmoervlinder

Kempense heidelibel

Bidsprinkhaan

Landende putter

Grauwe vlieg

Lathyruszwever

Appelvink

Sfeerverslag Wim van Boom

Zaterdag 18 september
Nagyvan

Vandaag via Nagyvan naar het Halasto-Hortobagy park gegaan met de hele groep incl Sjors, onze gastheer.

Rondje gewandeld waar we een gepensioneerde nederlander tegen kwamen met een gezin, die vertelde over het hongarse leven van hun en van meerdere geëmigreerde nederlanders, beter huizen en leven zonder belasting ed. Ook ontmoetten we Chantal een Belgische die alleen in een kamper(wild kamperend) twee maanden oost europa verkende, kende Sicco.

Vervolgens nog een vogelopvang bezocht en broedplaats/bossage in Szalka van roodpootvalken, maar die waren al weg.

Kraanvogels tussen lamsoor, Hortobagy

Opvliegende grauwe ganzen

Zeearend in kooi

Grote vuurvliinder

Sfeerverslag Jan Marbus

Zondag 19 september

Excursie naar het "heideveldje"

Om 9 uur liepen we met z'n vieren vanaf de camping richting heideveldje, dat eigenlijk een kaal stuk grond met lamsoorbegroeiing is. Het zandpad erheen is eenvoudig te vinden door de palen met telefoondraden te volgen. Het eerste stuk bleek afgesloten met een schrikdraadje omdat er koeien

liepen te grazen op het pad en de boomsingels ernaast. We noteerden onderweg: ree, buizerd en havik. Bij een reststrook met oa. bloeiende ridderspoor verscheen plots een kardinaalsmantel. Deze liet zich uitgebreid bekijken en fotograferen. Even verder lag het veldje met een rijtje bijenkasten. Achterin stonden de betonnen palen waaraan een paar kasten voor scharrelaars hingen. Op het veld vonden we vrij veel sprinkhanen en vlinders. Van de planten noteerden we gewoon ijzerhard en veldhondstong. Na de koffiestop ter hoogte van de palen liepen we langs de andere bosrand terug naar het zandpad. Bij de kleine verhogingen in het terrein hebben we nog gekeken naar een mogelijke dassenburcht, maar vonden geen aanwijzingen. Bij het volgende open terrein aan de linkerzijde was weer het beeld van enorme droogte, hier en daar wat bloeiend lamsoor en in de bodem sporen van een jaargetijde dat het hier heel vochtig/nat was. De oude koeienflatsen gaven aan dat hier soms begrazing was.

In de lengte over het veld gelopen kwamen we op de grote weg uit. Deze volgden we tot Tiszagyenda. Tegen half twee waren we weer op de camping.

Kardinaalsmantel

Syrische bonte specht

Oostelijke vuurvlinder

Mottenkruid

Sfeerverslag Walter Broekema

Dinsdag 21 september

Heftige aanrijroute naar Tiszaörvény

Ron: rivierfonteinkruid potamogeton nodosus

4 per bootje.

Positieve opbouwende tussenevaluatie van het kamp.

Waterplanten met verklarende bordjes

Levenscyclus 1-dagsvlieg tweede helft juni uitkomst

In 1978 stuwmeer gevuld.

Rivierbos met lianen

Houtsnijwerkbakken *uit populier?

Trekpontbootje. Ron viel bijna buiten de boot.

Blubberpad. Zelfs nu. Ook plankenpad.

Met bootjes varen op meertje van de Theis.

Slang, die kikker aan het doden was. Afgrijselijk piepen.

Visarend, die zich in een aantal cirkelvluchten aan ons toonde.

Groenpootruiter: man en vrouw hetzelfde verenkleed.

Geluid van groene specht.

Na 1 forse schreeuw kwam de veerman ons snel ophalen. Kössenüm.

In de zon op het terrasje van de haven onze koffiebehoefte gestild.

Het was een heerlijke dag.

*Ooibos met veel lianen
bij het Tiszameer*

Oversteek laarzenpad

Sfeerverslag Bert van Jaarsveld

Woensdag 22 september

Kamp Tiszagyüenda

Excursie naar 't kweekcentrum van Grote Trappen in Dvavanya Réhely.

Op deze beetje druilerige dag gaan we op zoek naar de Grote Trap. Een flinke rit op weg naar 't Körös Maros Nemzetipark , onderweg speurend over de akkers om vogels te zien. In het park bevindt zich een centrum dat zich bezig houdt met het opkweken van Grote Trappen om ze vervolgens in het wild uit te zetten.

Wij troffen enkele (bijna tamme) exemplaren die zich goed lieten fotograferen achter het hek. Helaas hebben we geen wilde vogels kunnen spotten.

Na een kleine rondwandeling dronken we een kopje koffie bij een uitzichttoren vanwaar je een weids uitzicht had over de pusza.

Prachtig die ruimte maar ook een beetje het verdriet van een vogelaar : lege luchten en een groot leeg landschap.

Een bezoek aan het museum daar ,waar ook de lunch werd genoten, leverde een mooie inkijk in de historie van het gebied en de bewoners. Boeiend was ook een grote oude kaart die liet zien hoeveel water er vroeger in het gebied stond.

Ons bezoek sloten we af met een film over het onderzoek naar en de bescherming van de Grote Trap.

Ter afronding van onze excursiedag maakten we een wandeling over de dijk van de rivier de Hortobagy Berettyo. Heel relaxed met als toetje een rustig,laag overvliegende man Roodpootvalk.

Daarna de terugtocht naar de camping.

Groep bij entree trappenstation

Groep bekijkt trappenfilm

Sfeerverslag Walter Broekema

Donderdag 23 september

Het weer was heerlijk. Zonnig en goede temperatuur.

Gids Arpad, in Porozló opgepikt. Naar kleine Hortobagy bij Tiszababolna. Bekend terrein van eerdere excursie. Wim onderhield perfect contact namens de groep met Arpad. Dit werkte veel beter dan de vorige keer

Veel kraanvogels. Roerdomp was een hoogtepunt. Deze vloog op uit het riet van een puztameertje. Interessante vogels en planten. Zeearend doodde een meeuw. Deze buit was voor hem te groot.

Daarna gingen we nog naar het strand van Tiszababolna. Hier zagen we de visarend en ijsvogel. Tenslotte reden we naar het noordelijke deel van het Tiszameer. Daar was weinig te zien.

Naar aanleiding van vragen uit de groep hield Arpad een interessant betoog over de Hongaarse natuur.

Een geslaagde dag. De inzet van een contactpersoon tussen de groep en de gids en het prikkelen van de gids waren een succes.

Moerasgamander

Lijst Hogere planten en kranswieren KNNV Hongarije september 2021 (plus spons en levermosje)
Samenstelling Ron Mes, Jacques Bogaarts, Ruud Kuipers en Jan Marbus, november 2021

soort (NL)	wetenschappelijke naam	opmerking / fotonr	Camping	12- sep	13- sep	14- sep	15- sep	16- sep	divers e	19- sep	20- sep	21- sep	22- sep	23- sep
Fluweelblad	<i>Abutilon theophrasti</i>								x					
Vederesdoorn	<i>Acer negundo</i>	9066						x						
Witte paardenkastanje	<i>Aesculus hippocastanum</i>					x								
Gewone agrimonie	<i>Agrimonia eupatoria</i>				x									
Grote waterweegbree	<i>Alisma plantago-aquatica</i>			x							x			
Heemst	<i>Althea officinalis</i>					x								
Alsemambrosia	<i>Ambrosia artemisiifolia</i>		x		x									
Indigostruik	<i>Amorpha fruticosa</i>		x		x									
rood guichelheil	<i>Anagallis arvensis</i> ssp. <i>arvensis</i>								x					
blauw guichelheil	<i>Anagallis arvensis</i> ssp. <i>foemina</i>								x					
Gewone ossentong	<i>Anchusa officinalis</i>		x							x				
Pijpbloem	<i>Aristolochia clematitidis</i>					x								
Pijpbloem spec.	<i>Aristolochia spec.</i>										x			
Zeealsem	<i>Artemisia maritima</i>										x			
Zijdeplant	<i>Asclepias syriaca</i>					x			x					
Hokjespeul	<i>Astragalus glycyphyllos</i>								x					
Stinkende ballote	<i>Ballota nigra</i>				x	x								
Knikkend tandzaad	<i>Bidens cernua</i>					x								
Zwart tandzaad	<i>Bidens frondosa</i>					x								
Driedelig tandzaad	<i>Bidens tripartita</i>			x		x					x			
Heen	<i>Bolboschoenus maritimus</i>		x								x			
Boskortsteel	<i>Brachypodium sylvaticum</i>								x					
Oostenrijkse (?) goudscherm	<i>Bupleurum affine</i>										x			
Zwanenbloem	<i>Butomus umbellatus</i>			x							x			

soort (NL)	wetenschappelijke naam	opmerking / fotonr	Camping	12- sep	13- sep	14- sep	15- sep	16- sep	divers e	19- sep	20- sep	21- sep	22- sep	23- sep
Hennep	Cannabis sativa		x							x				
veldkers spec.	Cardamine spec.											x		
Ruige zegge	Carex hirta										x			
Oeverzegge	Carex riparia					x						x		
Driedistel	Carlina vulgaris	9036						x						
Knoopkruid	Centuarea jaceaea subps.	algemeen												
Grote centaurie	Centaurea scabiosa									x				
Strandduizendguldenkruid	Centaureum littorale							x						
Grof hoornblad	Ceratophyllum demersum				x	x	x		x			x	x	
Fijn hoornblad	Ceratophyllum submersum													x
Zannichellia spec.?	Zannichellia spec.?					x								
Breekbaar kransblad	Chara globularis													
Gewoon kransblad	Chara vulgaris								x					
Cichorei	Cichorium intibus		x	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x
Handjesgras	Cynodon dactylon	algemeen												
Bosrank	Clematis integrifolia							x						
Borstelkrans	Clinopodium vulgare	R				x								
Herfsttijloos	Colchium autumnale							x						
Wilde ridderspoor	Consolida regalis				x					x				
Groot warkruid	Cuscuta europaea	op varkensgras							x	x	x		x	
Veldhondstong	Cynoglossum officinale		x											
	Cyperus conglomeratus	8939				x								
Bruine cypergras	Cyperus fuscus	R												x
Doornappel	Datura stramonium									x				
Wilde peen	Daucus carota		x											
Slipblad kaardenbol	Dipsacus laciniatus	wit foto 089968				x								
Europese hanenpoot	Echinochloa crus-galli													

soort (NL)	wetenschappelijke naam	opmerking / fotonr	Camping	12- sep	13- sep	14- sep	15- sep	16- sep	divers e	19- sep	20- sep	21- sep	22- sep	23- sep
x	<i>Echinochloa oryzoides</i>	R				x								
Stekelaugurk	<i>Echinocystis lobata</i>	op riet		x						x				
Gewoon slangenkruid	<i>Echium vulgare</i>								x					
Smalle olijfwilg	<i>Elaeagnus angustifolia</i>				x									
Gewone waterbies	<i>Eleocharis palustris</i>			x							x			
Klein liefdegras	<i>Eragrostis minor</i>													x
Zomerfijnstraal	<i>Erigeron annuus</i>									x				
Kruisdistel	<i>Eryngium campestre</i>				x				x					
Cypreswolfsmelk	<i>Euphorbia cyparissias</i>					x								
Korenwolfsmelk	<i>Euphorbia segetalis</i>		x											
Sikkelkruid	<i>Falcaria vulgaris</i>				x									x
Geel walstro	<i>Galium verum</i>				x									
Geel nagelkruid	<i>Geum urbane</i>								x					
Gipskruid	<i>Gypsophila muralis</i>		x											
Liesgras	<i>Glyceria maxima</i>										x			
Hongaars zoethout	<i>Glycyrrhiza echinata</i>					x								
Europese heliotroop	<i>Heliotropium europeum</i> ssp. <i>europeum</i>				x									
Drie-urenbloem	<i>Hibiscus trionum</i>								x					
Hop	<i>Humulus lupulus</i>													
Kikkerbeet	<i>Hydrocharis morsus-ranae</i>			x			x				x	x		x
Engelse alant	<i>Inula britannica</i>					x								
Gele lis	<i>Iris pseudacorus</i>										x			
Platte rus	<i>Juncus compressus</i>					x								
Kompassla	<i>Lactula serriola</i>								x					
Gifsla	<i>Lactula virosa</i>				x									
Akkerkool	<i>Lapsana communis</i>								x					
Veldlathyrus	<i>Lathyrus pratensis</i>										x			
Aardaker	<i>Lathyrus tuberosus</i>				x									

soort (NL)	wetenschappelijke naam	opmerking / fotonr	Camping	12- sep	13- sep	14- sep	15- sep	16- sep	divers e	19- sep	20- sep	21- sep	22- sep	23- sep
Rijstgras	Leersia oryzoides						x					x		
Bultkroos	Lemna gibba (bol)					x								
Klein kroos	Lemna minor					x	x							
Puntkroos	Lemna trisulca						x				x			
Hartgespan	Leonurus cardiaca										x			
	Limonium gmelini	Algemeen												
Vlasbekje	Linaria vulgaris													
Korrelganzenvoet	Lipandra polysperma										x			
Boksdoorn	Lycium barbarum		x											
Hoogpotige (?) Wolfspoot	Lycopus exaltatus								x					
Penningkruid	Lysimachia nummularia								x		x			
Klein kattenstaart	Lythrum hyssopifolia		x											
Grote kattenstaart	Lythrum salicaria										x			
Ronde kattenstaart	Lythrum virgatum										x			
...andoorn	Marrubium peregrinum								x					
Klaverbladvaren	Marsilea quadrifolia	op rand van steiger		x										
Sikkelklaver	Medicago falcata										x			
Watermunt	Mentha aquatica										x			
Hertsmunt	Mentha longifolia					x								
Polei	Mentha pulegium	"heideveldje " foto 08920			x					x				
Mispel	Mespilus germanica		x											
Moerbei spec.	Morus spec.		x											
Parel(?) vederkruid / spec.	Myriophyllum spec. (aquaticum?)					x								
Kransvederkruid	Myriophyllum verticillatum											x		
Klein Nimfkruid	Najas flexilis / minor						x							
Groot Nimfkruid	Najas marina			x	x	x	x							
Puntdragend glanswier	Nitella mucronata													

soort (NL)	wetenschappelijke naam	opmerking / fotonr	Camping	12- sep	13- sep	14- sep	15- sep	16- sep	divers e	19- sep	20- sep	21- sep	22- sep	23- sep
Sterkranswier	Nitellopsis obtusa						x		x					
Gele plomp	Nuphar lutea						x							
Witte waterlelie	Nymphaea alba						x					x		
Watergentiaan	Nymphoides peltatus			x			x							
Watertorkruid	Oenanthe aquatica										x	x		
Kattendoorn	Ononis spinosa ssp. spinosa				x						x			
Brandpastinaak	Pastinaca sativa ssp. urens			x										
Veenwortel	Persicaria amfibia										x			
Riet	Phragmites australis											x		
Echt bitterkruid	Picris hieracioides					x								
Kleine bevernel	Pimpinella saxifraga										x			
Zeeweegbree	Plantago maritima		x									x		
Varkensgras	Polygonum aviculare				x									
Polygonum bellardii	Polygonum bellardii				x									
Waterpeper	Polygonum hydropiper					x			x					
Witte abeel	Populus alba	algemeen												
Zwarte populier	Populus nigra											x		
Postelein	Portulaca oleracea		x		x									
Ongelijkbladig fonteinkruid	Potamogeton gramineus						x							
Glanzig fonteinkruid	Potamogeton lucens						x							x
Drijvend fonteinkruid	Potamogeton natans	droog- gevallen									x			
Rivierfonteinkruid	Potamogeton nodosus						x		x			x	x	
Schedefonteinkruid	Potamogeton pectinatus			x			x							
Doorgroeid fonteinkruid	Potamogeton perfoliatus				x	x	x					x		
Gewone brunel	Prunella vulgaris								x					
Waterzuring	Rumex hydrolapathum						x					x		
Waterzuring	Rumex hydrolapathum											x		

soort (NL)	wetenschappelijke naam	opmerking / fotonr	Camping	12- sep	13- sep	14- sep	15- sep	16- sep	divers e	19- sep	20- sep	21- sep	22- sep	23- sep
Pijlkruid	Sagittaria sagittifolia						x				x	x		
Stekend loogkruid	Salsola kali	9084	x					x						
Bossalie / Oostenrijkse salie	Salvia nemorosa				x									
Kleine vlotvaren	Salvinia natans			x	x	x	x		x	x	x	x	x	
Kruidvlier	Sambucus ebulus										x			
Gewone vlier	Sambucus nigra										x			
Gele scabiosa	Scabiosa ochroleuca							x			x			
Mattenbies	Schoenoplectus lacustris						x				x			
Oostenrijkse schorseneer	Scorzonera austriaca				x				x					
Blauw glikkruid	Scutellaria galericulata	foto Ruud												
Bont kroonkruid	Securigera varia										x			
Geelrode naalbaar	Setaria pumila	algemeen												
Besanjelier	Silene baccifera										x			
Nachtsilene	Silene nutans					x								
Blaassilene	Silene vulgaris					x								
Grote watereppe	Sium latifolium										x			
Bitterzoet	Solanum dulcamara						x							
Grote egelskop	Sparganium erectum						x				x			
Veelwortelig kroos	Spirodela polyrhiza						x				x			
Veelwortelig kroos	Spirodela polyrhiza										x			
Zomerandoorn	Stachys annua						x							
Moerasandoorn	Stachys palustris													x
Watermuur	Stellaria aquatica					x								
Krabbenscheer	Stratiotes aloides										x			
Klein schorrenkruid	Sueda maritima				x									
Gewone smeewortel	Symphytum officinale								x					
Kleine ruit	Thalictrum minus	gevonden door jan							x					
Moerasgamander	Teucrium scordium													x

soort (NL)	wetenschappelijke naam	opmerking / fotonr	Camping	12- sep	13- sep	14- sep	15- sep	16- sep	divers e	19- sep	20- sep	21- sep	22- sep	23- sep
Doornzaad spec.	Torilis spec.								x					
Waternoot	Trapa natans			x	x		x		x	x	x	x		
Hazepootje	Trifolium arvense					x								
Aardbeiklaver	Trifolium fragiferum													x
Zulte	Tripolium pannonicum		x											
Smalle lisdodde	Typha angustifolia		x	x			x					x		
Brede lisdodde	Typha latifolia		x				x					x		
Fladderiep	Ulmus laevis										x			
Groot / Loos blaasjeskruid	Utricularia vulgaris / australis			x		x	x				x	x		x
Mottenkruid	Verbascum blattaria	geel	x			x			x	x			x	
Zwarte toorts	Verbascum nigrum					x								
Ijzerhard	Verbena officinalis									x				
Amerikaanse druif	Vitis vulpina		x									x		
Wolffia	Wolffia spec.											x		
Stekende stekelnoot	Xanthium spinosum			x										
Late stekelnoot	Xanthium strumarium									x				
Zoetwaterspons	Spongilla lacustris				x	x			x					
Landvorkje	Riccia spec.(fluitans?)				x		x							

Datum	Deelgebied
diverse	Camping terrein Puszta Eldorado en directe omgeving
12-9-2021	Hortobágy halasto eindpunt van treintje
13-9-2021	Puszta-tocht onder leiding van gids Arpad
14-9-2021	Korte excursie Vistrap met visvensters + zwemmen Abádszalók
15-9-2021	vaartocht Tisza-tó
16-9-2021	Bükk, Farm Lator/Rob de Jong: Bala-vallei en hellingbos bij Tard (Bossloop- en Hazelmuis) o.l.v Atilla. Jong droog eikenbos + kanaal + kwelsloot; langs weg naar Kunhegyes; enkele groepjes op verschillende
diverse	datums
19-9-2021	Fietstocht over dijk van Tisza met ooibos
20-9-2021	Kleine Hortogágy vanuit Tiszabábolna
21-9-2021	Eiland in Tisza-tó vanuit Scabics Kiköto
22-9-2021	Koros Maros en onderweg
23-9-2021	Kleine Hortobágy, wetland, Tisza-tó o.l.v. Arpad

Overzicht van waargenomen vogels, samengesteld door Bert van Jaarsveld

De nummers 1 t/m 14 verwijzen naar de excursies:

1. Hortogagy
2. Tiszagyenda
3. Rondrit met gids Arpad
4. Rond de camping Pusza Eldorado
5. Hortobagy Nemzeti Park
6. Buck-gebergte
7. Hortobagy – Halasto
8. “het eikenbos” met de fiets over de dijk
9. “het heideveld” bij Pusza Eldorado
10. Fietstocht langs dode arm Tisza-rivier
11. Kleine Hortobagy
12. Tisza
13. Tisza “Koros Moros”
14. Kleine Hortobagy

Overzicht waargenomen vogels		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Dodaars	Tachybaptus ruficollis	X		X		X									
Fuut	Podiceps cristatus	X				X									
Aalscholver	Phalacrocorax carbo	X				X		X				X	X		
Dwergaalscholver	Microcarbo pygmeus	X		X		X	X						X		
Roerdomp	Botaurus stellaris	X													X
Woudaap	Ixobrychus minutus	X													
Ralreiger	Ardeola ralloides	X				X									
Kleine Zilverreiger	Egretta garzetta	X				X		X							
Grote Zilverreiger	Lasmerodius albus	X		X		X		X							
Blauwe Reiger	Ardea cinerea	X				X		X						X	X
Purperreiger	Ardea purpurea					X		X							
Lepelaar	Platalea leucordia	X						X							

Overzicht waargenomen vogels		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Knobbelzwaan	Cycnus olor	X		X		X									
Kolgans	Anser albifrons	X													
Grauwe gans	Anser anser	X				X		X				X			
Smient	Anas penelope			X											
Krakeend	Mareca strepera	X	X	X		X						X			X
Wintertaling	Anas creca	X		X				X							X
Wilde Eend	Anas platyrhynchos	X	X	X				X					X		X
Slobeend	Anas clypeata	X	X	X		X									
Tafeleend	Aythya ferina			X											
Witooegeend	Aythya nyroca					X									
Zeearend	Haliaeetus albicilia	X		X		X						X		X	
Bruine Kiekendief	Circus aeruginosus	X				X		X		X	X	X	X		X
Blauwe Kiekendief	Circus cyaneus														X
Havik	Accipiter gentilis									X					
Sperwer	Accipiter nisus			X	X					X					
Buizerd	Buteo buteo	X			X	X	X	X	X	X	X	X		X	
Keizerarend	Aquila heliaca							X							
Visarend	Pandion haliaetus					X									X
Torenvalk	Falco tinnunculus	X	X		X	X		X	X	X	X			X	X
Roodpootvalk	Falco vespertinus		X	X				X				X		X	
Boomvalk	Falco subbuteo				X									X	X
Fazant	Phasianus colchicus				X									X	X
Waterral	Rallus aquaticus	X				X							X		
Klein Waterhoen	Porzana parva					X									X
Waterhoen	Gallinula chloropus			X		X							X	X	
Meerkoet	Fulica atra	X		X		X							X		
Kraanvogel	Grus grus	X				X		X				X			
Kluut	Recurvirostra avocetta	X						X							
Bonte Strandloper	Calidris alpina							X							

Overzicht waargenomen vogels		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Kemphaan	<i>Philomachus pugnax</i>							X							
Watersnip	<i>Gallinago gallinago</i>														X
Grutto	<i>Limosa limosa</i>	X													
Zwarte Ruiter	<i>Tringa erithropos</i>							X							
Groenpootruiter	<i>Tringa nebularia</i>					X		X					X		
Witgat	<i>Tringa ochropus</i>					X		X							
Oeverloper	<i>Actitis hypoleucos</i>							X							
Kokmeeuw	<i>Larus ridibundus</i>	X				X		X							X
Pontische Meeuw	<i>Larus cachinnans</i>	X				X		X					X		X
Witwangstern	<i>Chlidonas hybridus</i>								X						
Holenduif	<i>Columba palumbus</i>				X		X	X		X			X		
Holenduif	<i>Columba oenas</i>							X							
Turkse Tortel	<i>Streptopelia decaocto</i>				X		X	X		X				X	
Zopmertortel	<i>Streptopelia turtur</i>				X			X							
Koekoek	<i>Cuculus canorus</i>					X									
Velduil	<i>Asio flameus</i>											X			
Ijsvogel	<i>Alcedis atthis</i>					X							X		X
Grijskopspecht	<i>Picus canus</i>						X								
Groene Specht	<i>Picus viridis</i>			X	X				X	X				X	
Grote Bonte Specht	<i>Dendrocopos major</i>				X				X	X	X		X		
Syrische Bonte Specht	<i>Dendrocopos syriacus</i>				X										
Kuifleeuwerik	<i>Galeria cristata</i>							X						X	
Veldleeuwerik	<i>Alauda arvensis</i>						X			X					
Huiszwaluw	<i>Pelichon urbica</i>		X			X		X				X			
Boerenzwaluw	<i>Hirinda rustica</i>	X			X	X		X	X			X		X	X
Boompieper	<i>Anthus trivialis</i>													X	
Graspieper	<i>Anthus campestris</i>		X												
Gele Kwikstaart	<i>Montacilla flava</i>		X												

Overzicht waargenomen vogels		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Grote Gele Kwikstaart	Montacilla cinerea					X									X
Witte Kwikstaart	Montacilla alba	X						X		X					
Roodborst	Erithacus rubecula									X					
Zwarte Roodstaart	Phoenicurus ochruros	X	X		X								X	X	
Paapje	Saxicola rubetra														X
Roodborsttapuit	Saxicola rubicola						X								X
Merel	Turdus merula	X			X										
Kleine Karekiet	Acrocephalus scirpaceus	X											X		
Tjiftjaf	Phyloscopos colibita					X									
Grauwe Vliegenvanger	Muscicapa strata		X		X	X							X		
Baardmannetje	Panurus biarmicus					X									
Staartmees	Aegithalos caudatus				X								X		X
Kuifmees	Parus cristatus				X										
Pimpelmees	Parus caeruleus				X					X					
Koolmees	Parus major				X	X			X						X
Boomklever	Sitta europaea				X										
Boomkruiper	Cherthia familiaris								X					X	X
Grauwe Klauwier	Lanius collurio			X	X	X									
Klapekster	Lanius excubitor						X					X			
Kleine Klapekster	Lanius minor				X										
Gaai	Garullus glandarius				X	X			X				X	X	
Ekster	Pica pica	X			X	X		X				X		X	X
Kauw	Corvus monedula	X			X										
Roek	Corvus frugileus	X		X	X		X								X
Bonte Kraai	Corvus cornix			X	X		X							X	X
Raaf	Corvus corax				X		X	X							
Spreeuw	Sturnus vulgaris				X	X	X	X		X		X	X	X	
Huismus	Passer domesticus				X					X		X			X

Overzicht waargenomen vogels		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Ringmus	Passer montanus				X					X		X			
Vink	Fringilla coelebs												X		
Putter	Carduelis carduelis	X			X									X	
Appelvink	Coccythraustus coccythraustus				X										
Geelgors	Emberiza citinella				X		X								
Grauwe Gors	Miliaria calandra						X								X

Overzicht van libellen en vlinders en overige waargenomen dieren, samengesteld door Ruud Kuipers

Libellen

Weidebeekjuffer	<i>Calopteryx splendens</i>
Houtpantserjuffer	<i>Leste viridis</i>
Lantaarntje	<i>Ischnura elegans</i>
Blauwe breedscheenjuffer	<i>Platycnemis pennipes</i>
Paardenbijter	<i>Aeshna mixta</i>
Bruine glazenmaker	<i>Aeshna grandis</i>
Viervlek	<i>Libella quadrimaculatum</i>
Gewone oeverlibel	<i>Orthetrum cacellatum</i>
Vuurlibel	<i>Crocothemis erythraea</i>
Kempense heidelibel	<i>Sympetrum depressiusculum</i>
Zuidelijke heidelibel	<i>Sympetrum meridionale</i>
Bruinrode heidelibel	<i>Sympetrum striolatum</i>

DAGVLINDERS

Groot dikkopje	<i>Ochlodes sylvanus</i>
Aardbeivlinder	<i>Pyrgus malvae</i>
Koninginnenpage	<i>Papilio machaon</i>
Citroenvlinder	<i>Gonepteryx rhamni</i>
Oranje lucernevlinder	<i>Coleas crocea</i>
Klein geaderd witje	<i>Pieris napi</i>
Klein koolwitje	<i>Pieris rapae</i>
Oostelijk resedawitje	<i>Pontia edusa</i>
Keine vuurvlinder	<i>Lycaena phlaeas</i>
Grote vuurvlinder	<i>Lycaena dispar</i>
Oostelijke vuurvlinder	<i>Lycaena thersamon</i>
Bruin blauwtje	<i>Aricia agestes</i>
Icarusblauwtje	<i>Polyommatus icarus</i>
Layhyruszwever	<i>Limenitis reducta</i>
Gehakkelde aurelia	<i>Polygonia c-album</i>
Atalanta	<i>Vanessa vulcania</i>
Kardinaalsmantel	<i>Argynnis pandora</i>
Keizersmantel	<i>Argynnis paphia</i>
Knoopkruidparelmoervlinder	<i>Melitaea phoebe</i>
Argusvlinder	<i>Lasiommata megera</i>
Witbandzandoog	<i>Brintesia circe</i>
Bruin zandoogje	<i>Maniola jurtina</i>
Bont zangoogje	<i>Pararge aegeria</i>
Hooibeestje	<i>Coenonympha pamphilus</i>
Roodstreephooibeestje	<i>Coenonympha glycerion</i>

NACHTVLINDERS

Kleine rietvink (rups)	<i>Simyra albovenosa</i>
Veelvraat (rups)	<i>Macrothylacia rubi</i>
Witstipgrasuil	<i>Mythimna albipuncta</i>
Oranje wortelboorder	<i>Tiodia sylvina</i>
Gelijnde grasuil	<i>Tholera decimalis</i>
Triangelmot	<i>Hypsopygia costalis</i>
Kroosvlindertje	<i>Cataclysta lemnata</i>
Waterleliemot	<i>Elophila nymphaeata</i>

Overige waargenomen dieren

Ree
Zwijn
Haas
Otter (sporen)
Egel
Mol
Bosslaapmuis
Hazelmuis
Kleine hoefijzerneus vleermuis

“Groene kikker”

Springkikker
Heikikker
Boomkikker
Ringslang
Muur hagedis

Steppe tarantula
Wrattenbijter
Bidsprinkhaan
Neussprinkhaan
Blauwvleugelsprinkhaan
Oliekever
Pyjamaschildwants

Tenslotte

Nog een slotakkoord van de samensteller van dit verslag, het was mijn eerste KNNV kamp. Ik heb genoten van de vele verschillende activiteiten die we hebben ondernomen, merendeels georganiseerd door inventieve Walter Broekema.

Nieuw waren voor mij de in de bermen hurkende mannen met vaak ook nog een loep en wat er dan te zien was op een ogenschijnlijk kaal en droog stukje berm!

Ook zag ik voor het eerst een overtoom en snapte ik het principe.

Het mooiste en ook voor het eerst zag ik de iriserende bosbeekjuffer en later ook de kardinaalsmantel, zo prachtig!

Het geduld van de veelweters een en ander uit te leggen deed me goed!

Het was een mooi kamp dankzij alle deelnemers, Sjors en Hellen.

Marianne van Velden